

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

POJĎ SI HRÁT

Pedagogická rada projednala dne:21.06.2022

Školská rada schválila dne: 29.08.2022

Dokument nabývá účinnosti: 01.09.2022

Č.j. ZŠK 1029/2022

Obsah

1	Identifikační údaje	3
2.	Charakteristika školní družiny	4
3.	Konkrétní cíle vzdělávání v ŠVP	5
3.1.	Priority školní družiny:.....	7
4.	Délka a časový plán vzdělávání	7
5.	Formy a obsah vzdělávání školní družiny	8
6.	Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:	9
6.1.	Výchova ke zdravému životnímu stylu	9
6.2.	Posilování komunikačních dovedností	9
6.3.	Odpovědnost za své chování	10
6.4.	Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině.....	10
6.5.	Formování životních postojů	10
6.6.	Nacházení nových vazeb a souvztažností mezi již získanými poznatky z vyučování.....	10
7.	Obsah vzdělávání	11
8.	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	14
9.	Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání.....	14
10.	Materiální podmínky	15
11.	Personální podmínky	16
12.	Dokumentace	17
13.	Ekonomické podmínky	17
14.	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	17
15.	Umístění ŠVP.....	18
16.	Evaluační plán.....	19
	PŘÍLOHY:	21

1 Identifikační údaje

Oficiální název školy: **Mateřská škola, základní škola, praktická škola a dětský domov
Kyjov, Za Humny, příspěvková organizace**

Název ŠVP: **Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání
POJĎ SI HRÁT**

Ředitel školy: **PaedDr. Petr Petráš**

Adresa školy: Za Humny 3304, 697 01 Kyjov

IČO: 70284849

Redizo: 600025519

tel.: 518 614 581

mobil: 601 394 309

Pracoviště: Vřesovice

Adresa školy: Vřesovice 243, 696 48 Vřesovice

e-mail: zvs.kyjov@tiscali.cz
web: www.skolazahumnykyjov.cz

Zřizovatel školy: **Jihomoravský kraj**

adresa zřizovatele: Žerotínovo náměstí 449/3, 601 82 Brno

telefon 541 651 111

web: www.kr-jihomoravsky.cz

Platnost dokumentu: od 01.09. 2022

.....
Podpis ředitele a razítko školy

.....
Podpis předsedy školské rady

2. Charakteristika školní družiny

- **Pracoviště: Kyjov, Za Humny 3304, 69701**
- **Pracoviště: Vřesovice 243, 69648**

Školní družina je součástí MŠ, ZŠ, praktické školy a dětského domova Kyjov. Poskytuje zájmové vzdělávání žákům se souběžným postižením více vadami a autismem, v případě souhlasu zřizovatele též žákům s mentálním postižením. Slouží zejména k relaxaci a efektivnímu využití volného času. Navštěvují ji žáci základní školy a žáci základní školy speciální Kyjov a Vřesovice. Při zájmovém vzdělávání těchto žáků jsou využívány speciálně pedagogické postupy a metody.

Speciálně pedagogická péče probíhá podle ŠVP – „**Pojď si hrát**“, v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání a podle doporučení SPC.

Školní družina patří mezi školská zařízení pro zájmové vzdělávání. Poskytuje zájmové vzdělávání žákům 1. stupně základní školy a žákům základní školy speciální ve dnech školního vyučování. Základním prostředkem práce ve ŠD je hra, která přináší kladné emoce a navozuje nové zážitky. Hra vede k řešení úkolů individuálně nebo v týmu, vede žáky k dodržování stanovených pravidel, učí přijímat výhru i prohru. Napomáhá rozvoji různých složek osobnosti – samostatnosti, zodpovědnosti, tvořivosti, rozhodnosti, schopnosti týmové spolupráce, taktickému myšlení a strategickému plánování. Umožňuje lepší poznání sebe samého, buduje psychickou odolnost, sebevědomí a sebedůvěru, navozuje kladné emoce.

Školní družina je:

- místem pro zájmové vyžití dětí
- místem pro regeneraci sil dětí po vyučování
- místem pro rozvíjení tvořivosti
- místem pro posilování sebevědomí
- místem pro radost
- místem pro komunikaci vychovatelek a rodičů

3. Konkrétní cíle vzdělávání v ŠVP

Školní družina je nedílnou součástí školy a její výchovné a vzdělávací cíle jsou v souladu s výchovnými a vzdělávacími cíli školy. Svými specifickými prostředky dále rozvíjí, prohlubuje a upevňuje vědomosti a dovednosti žáků.

Škola je zaměřená na rozvíjení osobnosti žáků s mentálním postižením, na poskytování vědomostí, dovedností a návyků, které žáci uplatní v praktickém životě.

Hlavním cílem školní družiny je připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit je vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi, ale také postoji.

Naše školní družina nabízí zájmové vzdělávání formou, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxace, výchovy hrou, učením a individuální prací. U žáků podporujeme citlivé vztahy k lidem, k přírodě, učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci, rozvíjíme schopnost spolupracovat a respektovat druhého.

Chceme, aby prostor školní družiny byl pro všechny příjemný a napomáhal vytvářet vhodné klima. Respektujeme individuální potřeby, schopnosti a dovednosti žáků.

Úkolem je posilovat a rozvíjet klíčové kompetence neboli schopnosti umět trávit volný čas, řešit problémy, rozvíjet kompetence komunikativní, sociální, občanské a pracovní. Dále u žáků rozvíjíme jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

Program ŠD usiluje:

- vést žáky k aktivnímu a smysluplnému trávení volného času
- klást žákům na srdce zásady slušného a společenského chování
- umožnit žákům relaxaci
- podporovat smysl pro spolupráci a týmovou hru
- pomoci objevit a rozvíjet zájmy a dovednosti žáků
- dbát na dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví
- vytváření zdravé osobnosti odolné vůči negativním vlivům
- získávání potřebných vědomostí a dovedností zábavnou formou pomocí her, soutěží a vycházek
- vedení žáka aktivně ke vztahu k vlastnímu zdraví, zdravému prostředí ve společnosti a v přírodě
- využití přirozené dětské zvědavosti k samostatnému myšlení a tvoření vlastních prací

- aktivní zapojení do různých soutěží – reprezentace školy
- vštěpení zásad správného chování jedince ke svému okolí
- rozvoj samostatnosti a schopnosti pracovat v kolektivu, pomáhat mladším a slabším spolužákům při různých činnostech
- zabezpečit pocit bezpečí a klidu
- vypěstovat v dětech přirozenou chuť ke sportu
- úzkou spoluprací s vyučujícími a rodiči žáků
- prohlubovat všeobecný přehled v návaznosti na učivo

Úkolem je posilovat a rozvíjet klíčové kompetence neboli schopnosti umět trávit volný čas, řešit problémy, rozvíjet kompetence komunikativní, sociální, občanské a pracovní. Dále u žáků rozvíjíme jejich schopnosti rozhodování, hodnocení a sebehodnocení.

Pojem kompetence je chápán jako souhrn znalostí, schopností a praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů i hodnotových orientací. Ve školní družině podněcujeme žáky ke vzdělávání na základě zájmů.

Integrované vzdělávací cíle

- **1. Kompetence k učení:** učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá na ně odpovědi, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.
- **2. Kompetence k řešení problémů:** všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, komunikovat bez ostychu s vrstevníky i dospělými rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.
- **3. Kompetence komunikativní:** v rámci svých možností vysloví vlastní názor, respektuje názor druhých, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity, gestem i dalšími prostředky.
- **4. Kompetence sociální a interpersonální:** spolurozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu a dovede se jim bránit i přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

- **5. Kompetence občanské:** učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, dbá na své osobní zdraví i zdraví druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí.
- **6. Kompetence k trávení volného času:** orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití vhodného času.

K dosažení kompetencí budou využívány soutěže, rozhovory, dramatizace, vycházka, četba, sportovní soutěže, exkurze, turistické výlety, tvořivé dílny, relaxace a diskuse. Výchovné působení vychází z požadavků pedagogiky volného času (ovlivňování volného času, nabídka alternativních aktivit, nabídka pomůcek, her). Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, požadavek seberealizace, zajímavosti a zájmovosti, pestrosti a přitažlivosti.

3.1. Priority školní družiny:

- důležitý výchovný partner rodiny a školy
- plnění vzdělávacích cílů, rozvoj specifického nadání dětí
- pomoc dětem překonávat jejich případné handicapy
- prevence rizikových jevů
- rozvoj důležité osobní a sociální kompetence

4. Délka a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání je stanovena na dobu jednoho školního roku. Činnost školní družiny je zahájena v den po prvním školním dni a ukončena poslední školní den v daném školním roce. Během prázdnin školní družina přerušuje svou činnost na základě zřizovatele. Provoz školní družiny je závislý na rozvrhu v příslušném školním roce.

Pracoviště Kyjov:

Školní družinu tvoří tři věkově smíšená oddělení – dvě pro žáky základní školy speciální, jedno pro žáky základní školy. V každém oddělení je jedna vychovatelka a střídá se několik asistentů pedagoga. Maximální kapacita školní družiny je 28 žáků.

- školní družina základní školy – ranní provoz: 07:00 – 07:50
- školní družina základní školy – odpolední provoz: 11:45-15:30
- školní družina základní školy speciální – ranní provoz: 07:00-08:10
- školní družina základní školy speciální – odpolední provoz: 11:45-15:00

Pracoviště Vřesovice:

- Školní družina je od 11:10 – 13:30 hodin (pondělí, čtvrtek). V úterý od 12:00 – 13:30 hodin, ve středu od 12:00 – 13:00 hodin, v pátek od 11:10 – 13:00 hod.

5. Formy a obsah vzdělávání školní družiny

Pravidelná činnost

Každodenní činnost, která je dána týdenní skladbou a představuje tyto aktivity: výtvarná a pracovní činnost, hry v přírodě a na hřišti, relaxační činnost, esteticko-výchovné činnosti, sportovní a rekreační činnosti.

Příležitostná činnost

Výchovná, vzdělávací a zájmová činnost, organizovaná nepravidelně podle možností školní družiny (školní besídky, divadelní představení, výlety, výroba dárků pro zvláštní příležitosti).

Spontánní činnost

Průběžné činnosti, např. činnosti při pobytu venku, volná hra, hra se stavebnicí, relaxace.

Základní principy práce v naší školní družině: HRA A ZÁŽITEK

Hra přináší kladné emoce, navozuje nové zážitky a využívá prvky zážitkové pedagogiky. Svět her nabízí celé spektrum nejrůznějších modelových situací, hra je víc než zábava, je prostředkem relaxace, rekreace a zdrojem radosti. Nabízí množství cenných zpětných vazeb, žák lépe poznává vlastní osobnost i své místo ve skupině.

Ve školní družině vycházíme z požadavků pedagogiky volného času:

- požadavek dobrovolnosti (na základě vzbuzeného zájmu)
- požadavek zajímavosti a zájmovosti
- požadavek aktivity (volíme tak, aby v nich mohli být přiměřeně úspěšní všichni)

- požadavek citlivosti a citovosti (všechny činnosti musí přinášet žákům kladné emoce, a to nejen z aktivity samotné či z následné pochvaly, ale i z objevování nového nebo překonání překážky)
- požadavek prostoru k seberealizaci.

6. Výchovné programy se zaměřují na tyto základní oblasti:

- Výchova ke zdravému životnímu stylu
- Posilování komunikačních dovedností
- Odpovědnost za své chování
- Ovládání negativních citových reakcí
- Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině
- Formování životních postojů
- Nacházení nových vazeb a souvztažnosti mezi již získanými poznatky z vyučování

6.1. Výchova ke zdravému životnímu stylu

- výchova k odpovědnosti za svou osobu a zdraví
- výchova ke správným stravovacím návykům, pitný režim
- dodržování osobní hygieny
- rozvoj pohybové činnosti (tělovýchovné chvílky, pohybové hry v přírodě a tělocvičně)
- rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vazby

6.2. Posilování komunikačních dovedností

- kultivace slovního i mimoslovního projevu
- rozvíjení slovní zásoby
- schopnost vyjádřit se a naslouchat
- uplatnění se v kolektivu
- tolerance, ohleduplnost a otevřená komunikace

6.3. *Odpovědnost za své chování*

- řešení různých situací
- pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů
- důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality
- posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování

6.4. *Poznání sebe samého a uplatnění se ve skupině*

- kladným hodnocením zvyšovat sebevědomí
- posilování pozitivního myšlení
- objektivní hodnocení činnosti každého člena

6.5. *Formování životních postojů*

- vytváření společensky žádoucích hodnot úcta, porozumění, tolerance
- schopnost a ochota pomoci
- vytvoření vlastního sebevědomí
- posilování schopnosti nepodléhat negativním vlivům
- prevence sociálně patologických jevů
- podobnost a odlišnost lidí

6.6. *Nacházení nových vazeb a souvztažností mezi již získanými poznatky z vyučování*

- možnost vzájemného doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce školní družiny
- tohoto cíle dosahovat specifickými, od školního vyučování výrazně odlišnými prostředky
- přinášet nové podněty, obohacovat poznatky

7. Obsah vzdělávání

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŠD ZŠ

Obsah vzdělávání školní družiny navazuje na školní vzdělávací program školy a je uspořádán podle tematických celků, které zahrnuje rámcový vzdělávací program do učebního plánu pro první stupeň základní školy s přihlédnutím k přehledu klíčových a odborných kompetencí.

Místo, kde žijeme

- dodržování bezpečnosti ve školní družině, ve školní jídelně, v budově a okolí školy, na školním hřišti, po cestě do školy i ze školy, při vycházkách
- orientace v prostředí školy, v jejím okolí

Lidé kolem nás

- seznámení s vnitřním řádem a pravidly školní družiny, udržování pořádku
- pravidla slušného a společenského chování
- vytváření vztahů mezi spolužáky, mezi dítětem a dospělým

Lidé a čas

- dodržování denního režimu
- smysluplné a efektivní využití volného času

Rozmanitosti přírody

- vycházky do přírody
- pozorování změn v přírodě
- péče o pokojivé rostliny

Člověk a jeho zdraví

- poznávání sebe sama
- poučení o zdraví, nemocech i úrazech
- dodržování pitného režimu
- pohybové hry

Výtvarné činnosti

- kresba, malba
- stříhání, lepení

- využití přírodních materiálů

Hudební činnosti

- zpěv s doprovodem kytary
- rytmizace, hra na jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář)
- hudební a hudebně-pohybové hry

OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ PRO ŠD ZŠS

Všechny aktivity žáků jsou přizpůsobeny jejich typu postižení a zároveň se odvíjejí od jejich aktuálního zdravotního a psychického stavu. Respektujeme také jejich rychlou unavitelnost, a proto mají k dispozici několik relaxačních prvků (houpací závěsná síť, polohovací vaky, masážní podložka či pobyt ve Snoezelenu). Žákům poskytujeme také činnosti, jako je např. polohování, míčkování, doprovod na WC či výměna pleny, ale také podávání léků, pití a stravy.

Odpočinkové činnosti

- pobyt ve Snoezelenu
- muzikoterapie, aromaterapie
- masážní techniky

Výtvarné činnosti

- kresba, malba
- rozeznávání barev
- modelování, trhání, stříhání, lepení, koláže

Hudební činnosti

- hra na jednoduché hudební nástroje (Orffův instrumentář)
- hry na tělo, rytmická cvičení, vytleskávání
- poslech hudby

Literární činnosti

- seznámení s dětskou literaturou
- reprodukce říkadel
- poslech pohádek na CD

Pohybové činnosti

- míčové hry
- pohybové hry

Odpočinkové činnosti chápeme je nejen ve smyslu klidových činností, ale i jako aktivní odpočinek, tedy činnosti rekreační.

Klidové odpočinkové činnosti – vycházejí z toho, že každý žák si volí aktivity podle svého přání a individuální potřeby, do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě. Dbáme na to, aby činnosti při odpočinku byly opravdu klidné a probíhaly v příjemném, bezkonfliktním prostředí. Jedná se např. o poslech, prohlížení, četbu pohádek a příběhů, o povídání, rozhovory, stolní a společenské hry, vybarvování, skládání puzzle apod.

Prostor školní družiny je členěn na hernu, kde je podlaha pokryta kobercem a místnost k praktickým činnostem. Žáci ve školní družině mohou odpočívat i vleže, mohou hrát klidné námětové nebo stolní hry, kreslit si, prohlížet knihy, časopisy, obrázky, číst si, modelovat, hrát si se stavebnicemi apod.

Rekreační činnosti –rekreační činnosti musí být vydatné, jsou zvláště účinné, zařadí-li se při středním stupni únavy. Při příliš velké únavě jsou bez účinku nebo mají dokonce účinek negativní. Proto je dětem nabízíme až po činnostech odpočinkových. Rekreační činnosti slouží k odreagování žáků, k odstranění únavy z vyučování. Vhodnými formami rekreace jsou zejména pohybové hry, hry s míči, motivované cvičení na relaxačních míčích, hry v tělocvičně či přírodě, hudebně pohybové aktivity, závodivé hry, hry s hudbou apod. Nejlepší formou jsou spontánní hry, proto děti musí mít možnost výběru.

Zájmové činnosti – rozvíjejí osobnost žáka, umožňují seberealizaci i další rozvoj motorických schopností. Mohou být zařazeny jako kolektivní nebo individuální činnost.

Jedná se o:

- komunikační dovednosti – procvičování výslovnosti, rozvoj slovní zásoby, tvorba vět
- cvičení s hudbou – prvky aerobiku, zumby, rytmizace, relaxace, strečink při hudbě
- hudební činnosti – poslech hudby a její reprodukce, zpěv, hudebně pohybové hry, hry na tělo apod.
- sportovní činnosti – sportovní a pohybové hry, kolektivní hry

8. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření, která se člení do pěti stupňů. I v případě zájmového vzdělávání mají tito žáci právo na jejich bezplatné poskytování. Organizace a podmínky zapojení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami do aktivit zájmového vzdělávání ve ŠD jsou specifikovány v doporučení školského poradenského zařízení. Komunikací se školským poradenským zařízením uskutečňuje ředitel školy nebo zástupce ředitele školy.

Školní družina je připravena zabezpečovat zájmové vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Podpůrná opatření směřují k naplňování speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Vychovatelka školní družiny úzce spolupracuje s třídními učiteli a s poradenskými organizacemi. Škola a školní družina, která se podílí na vzdělávání žáka, postupují za účelem jeho podpory ve vzájemné součinnosti. Přispíváme k rozvoji osobnosti výchovy a vedeme žáky k toleranci a ochotě pomáhat.

Specifické pedagogické cíle pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami:

Vycházíme z obtíží žáka ve vzdělávání, respektujeme specifika žáka, která mohou ovlivňovat jeho účast na aktivitách organizovaných ŠD. V případě potřeby zajistíme speciální a kompenzační pomůcky, spolupracuje při tvorbě IVP či PLPP v oblasti zájmového vzdělávání, při zajištění asistenta pedagoga.

9. Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Všechny informace týkající se přijímání žáků, průběhu a ukončení jejich vzdělání jsou zahrnuty v Řádu školní družiny. Byl vydán v souladu se zněním zákona č. 561/2004 o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) § 30, odst. 1 a v souladu s vyhláškou 75/2005 Sb., v platném znění.

Žáci do ŠD jsou přijímáni na základě zápisního lístku pro daný kalendářní rok, ztvrzeného podpisem zákonného zástupce. Zařazení žáků a odhlašování žáků do školní

družiny rozhoduje ředitel školy. Ukončení docházky v průběhu školního roku musí být provedeno písemně.

Při nevyzvednutí žáka ze ŠD do konce provozní doby ŠD se vychovatelka telefonicky spojí se zákonnými zástupci žáka a dohodnou se na způsobu předání.

10. Materiální podmínky

Provoz školní družiny probíhá na obou budovách školy, a to v místnostech k tomu určených a vybavených. Celý objekt je účelově koncipován pro potřeby žáků ŠD, vzdělávající žáky s postižením. Prostory se snažíme uspořádat tak, aby vyhovovaly nejrozličnějším individuálním i skupinovým činnostem dětí. Nábytek a vybavení pro odpočinek žáků jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu žáků, jsou zdravotně nezávadné a bezpečné. Třídy jsou vybaveny koberci, relaxačními vaky, hračkami a hrami. Pro zájmovou rukodělnou a výtvarnou činnost slouží vyčleněný prostor ve většině tříd a výtvarná dílna. Pro pohybové aktivity je k dispozici tělocvična, školní dvůr a školní zahrada. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a vyznaly se v jejich uložení. Děti se svými výtvary podílejí na úpravě a výzdobě interiérů budovy. Prostředí je upraveno tak, aby dětské práce byly dětem přístupné a mohli si je prohlédnout jejich rodiče.

Materiální vybavení: stolní hry; stavebnice; didaktické hry; sportovní náčiní; výtvarné potřeby; plakáty, noviny, časopisy, dětské knihy; potřeby pro pracovní činnosti; hudební nástroje – elektronické klávesy, kytara a Orffovy nástroje; rezonanční kolébka, tibetské mísy, audiovizuální technika. Škola se snaží neustále vybavovat školní družinu novým materiálním vybavením v závislosti na finančních možnostech školy.

Činnost školní družiny Kyjov probíhá v místnostech s tímto vybavením:

- hrací koutky
- kuličkový bazén
- cvičná kuchyňka
- multifunkční sál
- školní hřiště
- Snoezelen

ŠD Vřesovice má k dispozici prostory s tímto vybavením:

- keramická dílna s hrnčířským kruhem a pecí
- výtvarný ateliér
- školní dílny
- cvičný byt s cvičnou kuchyní
- rehabilitační bazén s protiproudem
- vířivý bazén (Whirlpool), perličková vana
- rezonanční kolébka
- místnosti s vjemovou terapií, tmavý, denní Snoezelen s rezonanční kolébkou
- vodní Snoezelen
- společenský sál
- zrcadlový taneční sál
- herna, tablety a počítače
- víceúčelové hřiště a školní zahradu

11. Personální podmínky

Výchovnou činnost v ŠD zabezpečují plně kvalifikovaní vychovatelé a kvalifikovaní asistenti pedagoga. Všichni pedagogové mají odpovídající vzdělání, nebo si jej musí doplnit dle platných právních předpisů. Své znalosti si průběžně prohlubují samostudiem a v akreditovaných kurzech.

Vychovatel i asistent pedagoga má probouzet v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a podněty vnímat. Vychovatel i asistent pedagoga během celého pedagogického působení rozvíjí všechny výše zmíněné kompetence, které jsou důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: přizpůsobit se životu v sociální skupině i v multikulturní společnosti, položit základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

12. Dokumentace

V ŠD je vedena tato dokumentace:

- zápisové lístky žáků, jejichž součástí je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny podepsané zákonným zástupcem
- třídní knihy jednotlivých oddělení, obsahující přehled výchovně vzdělávací práce včetně docházky žáků
- vnitřní řád školní družiny
- roční hodnocení práce ŠD jako podklad pro výroční zprávu školy

13. Ekonomické podmínky

Pomůcky a vybavení školní družiny je hrazeno z finančních prostředků školy a případných sponzorských darů. Školní družina je financována z několika zdrojů:

- ze státního rozpočtu jsou financovány mzdové náklady
- ze státního rozpočtu dostává příspěvek na pomůcky
- ze státního rozpočtu dostává příspěvek na další vzdělávání pedagogických pracovníků
- z příspěvku zřizovatele jsou hrazeny provozní náklady

Školní družina na obou pracovištích je bezplatná.

14. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Pedagogové se snaží vytvářet příznivé prostředí ve školní družině, ve kterém se žák cítí bezpečně a příjemně. Žáci jsou poučeni o bezpečném chování v prostorách školy, v okolí školy i ve školní jídelně vychovatelkou / vychovatelem na začátku školního roku, případně v jeho průběhu i před každými prázdninami. Záznam poučení je uveden v přehledu výchovně vzdělávací práce. Bezpečnost žáků ve školní družině je zajištěna vnitřním řádem školní družiny. Žáci dbají pokynů pedagogických i provozních pracovníků. O případném úrazu, zranění či změně zdravotního stavu jsou zákonní zástupci okamžitě informováni. V místnostech jsou umístěny lékárničky, jejichž vybavení je pravidelně kontrolováno.

Pro školní družinu platí „**Školní řád**“, který popisuje chování a bezpečnost žáků. Žáci jsou pravidelně seznamováni s bezpečnostními předpisy a jsou vedeni k jejich dodržování.

Školní družina v době pobytu dětí na sebe bere odpovědnost a plní povinnosti nad nezletilými. Pracovní řád zaměstnanců školy a školních zařízení ukládá pedagogickým pracovníkům vykonávat nad žáky dozor. Zjednodušený právní výklad pojmu dozor specifikuje, že při dozoru je vyžadována trvalá fyzická přítomnost osoby provádějící dozor. Zrakově musí obsáhnout konání osob v takové vzdálenosti, aby mohla po předchozí instruktaži bezprostředně zasáhnout v případě porušení bezpečnosti a pokynů při ohrožení zdraví. Žáci mají ve školní družině dostatek příležitostí k relaxaci a aktivnímu pohybu. Ve třídách školní družiny jsou relaxační vaky pro odpočinek žáků, k dispozici mají hry a hračky. Žáci jsou vedeni pedagogy k bezpečné hře a práci, je nad nimi zajištěn pedagogický dohled, aby se předcházelo nebezpečí úrazů.

- Ve ŠD je zákaz kouření, požívání alkoholu nebo jiných návykových látek. Je zakázáno vnášet do celého zařízení ŠD věci a látky ohrožující bezpečnost a zdraví.
- Ve ŠD je uplatňována zásada rovného, nediskriminačního přístupu ke všem žákům bez rozdílu rasy, pohlaví nebo vyznávaného náboženství.
- Žák školní družiny nepoužívá hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky vůči zaměstnancům školského zařízení. Toto by se považovalo za závažné zaviněné porušení povinností stanovených vnitřním řádem školní družiny, za něž by mohl být ze školní družiny žák vyloučen.
- Žák bez vědomí vychovatele oddělení školní družinu neopouští.
- Doba pobytu žáka ve ŠD se řídí údaji uvedenými na zápisním lístku.
- Ve ŠD se žák řídí pokyny vychovatele, vnitřním řádem školní družiny.
- Žáci jsou povinni zacházet s majetkem školy ohleduplně a přiměřeně tak, aby nedocházelo k jeho zbytečnému opotřebení nebo ničení. Za dozor nad žáky odpovídají pedagogičtí pracovníci ŠD. Na začátku školního roku jsou žáci poučeni vychovatelkou ŠD. Žáci jsou vedeni k pořádku a čistotě svého pracovního místa (dle svých schopností).
- Žákům je přísně zakázáno manipulovat s elektrickými spotřebiči.

15. Umístění ŠVP

Školní vzdělávací program vydává ředitel školy. Je umístěn na přístupném místě v budově školy a na webových stránkách školy. Do ŠVP ŠD může každý nahlížet a dělat si zápisy, výpisy, může obdržet kopii.

16. Evaluační plán

Evaluace (postupné vyhodnocování) je nedílnou součástí našeho výchovně vzdělávacího programu. Cílem evaluace je průběžně sledovat a hodnotit veškeré činnosti, které ŠD provádí v praxi. Výsledky hodnocení a řešení případných problémů budou součástí obsahu metodických schůzek.

Vnitřní evaluace a hodnocení probíhá na úrovni družiny, sledujeme individuální rozvoj žáků, jejich individuální pokroky ve výchovně vzdělávacím procesu. Hodnocení tematického celku provádíme po skončení nebo v průběhu. Podle získaných výsledků můžeme dál plánovat, upravovat, doplňovat, obměňovat

Vnější evaluaci je zpětná vazba ze získaných informací od rodičů, samotných žáků, zřizovatele a České školní inspekce.

Evaluaci zaměříme na následující oblasti

- naplňování cílů programu
- kvalita podmínek
- činnost pedagoga

Evaluace činnosti školní družiny

Metody a formy evaluace:

- pozorování – průběžně
- rozhovory (vzájemné – vychovatelka, učitelé, asistenti, vedení školy, rodiči, se žáky) – průběžně
- rozборы dokumentace - (vychovatelka, vedení školy)
- pozorování, hospitace, kontroly – vedení dle plánu

Kritéria evaluace

- podmínky činnosti – dostatek vybavení, metodických materiálů, uspořádání prostoru, organizace činnosti – motivace, dodržování specifčnosti práce školní družiny, individuální přístup k žákům, respektování jejich zvláštností a mentální úrovně, využití času vyhrazenému pro jednotlivé činnosti, zajištění bezpečnosti, funkčnosti hodnocení,

- činnost vychovatele se žáky, způsob komunikace, navozování přátelské, pracovní atmosféry, vyžadování a dodržování pravidel, režimu, zvládnutí režimu, pestrost volených činností apod.
- personální zabezpečení – kvalifikovanost vychovatelů, sebevzdělávání
- zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví, spolupráce s rodiči

PŘÍLOHY:

Vzdělávací a výchovné oblasti

Člověk a jeho svět

Místo, kde žijeme – poznávání nejbližšího okolí, organizace školy a družiny, určení významných objektů v okolí a ve vesnici, jejich návštěvy (obchod, pošta, požární zbrojnice, přírodní památky v okolí), orientace v prostoru a v čase, bezpečnost na cestě do školy, na vycházkách, dopravní výchova (kompetence občanské).

Lidé kolem nás – osvojení zásad vhodného společenského chování, tolerance, empatie, vzájemná úcta, komunikace slovní a mimoslovní, dodržování pravidel stolování, zařazení prvků mediální výchovy – co děti shlédly, co četly, práce s internetem, tiskem, vyhledávání informací (kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální).

Lidé a čas – budování a dodržování správného režimu, vytváření pravidelných návyků, umět využít správně a účelně svůj volný čas, základy pro využívání smysluplných volnočasových aktivit (kompetence k trávení volného času).

Rozmanitost přírody – vycházky a pobyt v přírodě, pozorování změn, využívání encyklopedií, péče o pokojivé rostliny, ekologická výchova, ochrana přírody (kompetence k učení).

Člověk a jeho zdraví – poznávání sebe sama, poučení a péče o zdraví a nemoci, zdravotní prevence, osobní hygiena a čistota, poučení o úrazech a jejich předcházení, plavání, pohybové hry v místnosti, tělocvičně, relaxační cvičení, (kompetence komunikativní, kompetence sociální a interpersonální, kompetence občanské).

Umění a kultura

Výtvarná výchova – vytvářet a zafixovat u dětí v průběhu několikaleté docházky do školní družiny kulturu chování, stolování, oblékání. Osvojení estetiky – vnímání krásna, světa a okolí tvořivě a citlivě. Umění se vyjádřit neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky. Umění se vyjádřit jazykem – základy dramatické výchovy, obohacení emocionálního života (kompetence komunikativní). Použití netradičních výtvarných technik, účast na výstavách, nácvik kulturního pásma, dramatisace různých situací.

• **Obsah výchovně vzdělávací práce ve školní družině**

Časové rozmezí činnosti	Tematický okruh	Formulace a popis činnosti	Číslo rozvíjené kompetence
září	Co jsme dělali o prázdninách	Prázdniny skončily, povídáme si o místech, které jsme navštívili, malujeme zážitky z prázdnin, Bezpečnost žáků	1, 2, 6
září	Naše škola	Orientujeme se ve škole a v okolí školy, ve vesnici, poznáváme nové kamarády, zaměstnance školy, jednoduché hry, soutěže	1, 2, 3, 4, 6
září	Čtyři roční období	Změny v přírodě, pozorování, vycházky, zvířata, zvuky zvířat, poslech básniček a písniček o přírodě, hry v přírodě, stolní hry a soutěže	1, 2, 3, 4, 5, 6
říjen	Přírodniny	Poznávání ovoce a zeleniny, přírodnin, práce s nimi, otisky listů, třídění materiálu, vycházky	1, 2, 3, 4, 5, 6
říjen	Léčivá příroda	Vaření bylinkového čaje,	1, 5, 6
říjen	Draci	Vyrábíme a pouštíme draky, výtvarné činnosti, básničky o drakovi	1, 2, 3
listopad	Počasí a pranostiky	Vyhledávání pranostik, vyprávění o jejich významu, vyprávíme si o počasí a změnách v přírodě na podzim	1, 2, 3
listopad	Zdravý životní styl	Vyprávění o životním stylu, sportu, otužování, pohybu, vyhledávání zdravých a nezdravých potravin,	1, 2, 3, 4, 5, 6

		hry, básničky, písničky, soutěže	
listopad	Hry	Pohybové hry, honičky, míčové hry a jejich pravidla, dodržování pravidel, hra fair play, hudebně pohybové hry, závodivé a úkolové hry	1, 2, 3, 4, 5, 6
prosinec	Adventní čas	Vnímáme atmosféru adventu, blížících se Vánoc, čteme o Vánocích a adventu, učíme se básničky k Mikuláši, výroba postaviček čerta a Mikuláše	2, 3, 4
prosinec	Pohádky	Sledujeme, posloucháme pohádky, večerníčky, výtvarné ztvárnění pohádek	1, 2, 3, 4, 5, 6
prosinec	Vánoce	Vyprávění o vánočních zvycích, zpěv koled, básničky o Vánocích, pečeme perníčky, vyrábíme ozdoby, přáníčka, přineseme zvířátkům potravu do lesa, zdobíme stromeček	1, 2, 3, 4, 5, 6
leden	Zimní radovánky	Soutěže na sněhu, stavění sněhuláků, závody v hodů koulí, kresba do sněhu, stavby ze sněhu, bobování, jízda na lopatě	6
leden	Voda a sníh	Besedy o vodě, použití encyklopedií, pokusy s vodou – vlastnosti vody, sněhu, ledu, odpařování	1,2
leden	Úrazy v zimě	Nebezpečí úrazů, vyprávění, první pomoc, prevence, ochrana zdraví	1, 2, 6
únor	Učíme se toleranci a	Hodnocení školní	2, 5, 6

	pořádku	ŠD, co bychom mohli zlepšit, respektování názorů druhých, péče o hračky a zařízení ŠD, oprava poničených her a hraček	
únor	Známe kouzelná slovíčka	Povídáme si o významu kouzelných slůvek – děkuji, prosím, omlouvám se, vymýšlíme si příběhy, kde tato slova hrají roli, povídáme si o společenském chování	1, 2, 3, 4
únor	Karneval	Vyrábíme masky a doplňky, tvoříme pozvánky pro kamarády, vyprávíme si o zvycích a významu masopustu	1, 2, 3, 4, 5, 6
březen	Jaro	Pozorování změn v přírodě, básně a písně o jaru, výtvarné zpracování tematiky jara – první květiny, počasí, změny v přírodě	1, 3, 6
březen	Květiny a semínka	Povídání o květinách, jejich užitku a významu, péče o květiny, klíčení semínka, čtení, pozorování zahrádek, práce s encyklopedií	2, 3, 4, 5, 6
březen	Svátky jara	Lidové zvyky a tradice, četba z knih a časopisů, výtvarná a pracovní činnost na téma Velikonoce, básně a říkadla, kraslice	1, 3, 5, 6
duben	Pobyt venku	Jednoduché pohybové hry, soutěže, pobyt na houpačkách, na pískovišti, na	1, 2, 3, 4, 5, 6

		zahradě, malování na asfalt, vycházky do lesa	
duben	Rozvoj slovní zásoby	Hry na rozvoj slovní zásoby, cvičení jazyka, mluvidel a rtů, vypravujeme pohádky a příběhy ze života	1, 2, 3, 5, 6
duben	Dopravní výchova, bezpečnost	Dopravní značky, bezpečnost na vozovce, soutěže, závody, shlédnutí videa, pořadů o bezpečnosti	1, 2, 3, 4, 5, 6
květen	Kniha a časopis	Povídání o knihách, prohlížení knih, výroba knihy, práce s časopisy, řešení úkolů z časopisů, ilustrace, práce s knihou	1, 3, 4, 6
květen	Rodina	Vyprávění o rodině, o povolání rodičů, co kdo dělá	3, 4, 5
květen	Zvířata	Vyprávění o zvířatech, domácí, lesní, v zoo, mláďata, kresba, malba, lepení, vycházky	1, 2, 3, 4, 5, 6
červen	Moje tělo	Práce s encyklopediemi, popis lidského těla a orgánů, kvízy, soutěže	1, 2, 3, 6
červen	První pomoc	Zásady PP, soutěže, ochrana zdraví	1, 2, 3, 5
červen	Chci být zdravý	Povídání o zdravých potravinách a naopak nezdravých, škodlivé látky, jedovaté rostliny, bylinky	1, 2, 3, 4, 6